

Constantin PARASCHIVESCU

TEATRU TV

Clipe de teatru TV

La sfârșitul lunii august, Mircea Vasilescu scria în *Dilema veche* la rubrica „Dilema veche vă recomandă”: „Teatrul TV, reluat, de curând, la TVR 1, în fiecare joi. O să ziceți că sunt nostalgic pentru că se (re) transmit spectacole «clasice» din vremea adolescenței mele [...] Sunt... Și recomand de asemenea televiziunii publice să țină sus ștacheta spectacolelor (re) transmise”. Dânsul mai roagă *frumos* să se caute prin arhivă *Mincinosul* de Goldoni, cu Florian Pittiș și Ion Caramitru, „tineri și în mare formă” („Dilema veche”, nr. 185, 23–29 august 2007, pag. 14). Nu știm câți ani are domnul Vasilescu, dar cu nostalgia spectacolelor clasice din vremea adolescenței sale, e, firește, în plină maturitate și a prins perioada fastă din istoria culturală a televiziunii, când și Teatrul TV era săptămânal în grilă și încă nu plătea prea mare tribut aberațiilor ideologice.

Inițiativa de a (re) transmite în fiecare joi spectacole înregistrate de TVR în perioada amintită și altele preluate mai de curând din țară, pe programul unu, în așa-zisa stagiune estivală, e într-un totu binevenită. Nu numai pentru cei cu nostalgii ca domnul Vasilescu, ci și pentru cei tineri care nu i-au văzut jucând și au astfel posibilitatea să-i cunoască și să le aprecieze profesionalismul artistic. A început cu în 5 iulie cu *Nepotu'* de Adrian Lustig de la Teatrul de Comedie (veritabil recital actoricesc al Tamarei Buciuceanu-Botez), a continuat cu spectacolul lui Vlad Mugur de la Teatrul Național Craiova *Slugă la doi stăpâni* de Carlo Goldoni, cu *Balul* de la Teatrul Național Sibiu în versiunea muzicală scenică a Mihaelei Michailov și a lui Radu-Alexandru Nica (ingenioasă îmbinare expresivă muzical-coregrafică). Apoi, două nostime reluări din zestrea proprie, *Nebunia lui Pantalone* pe texte din *Commedia dell'arte*, în regia lui Alexandru Tatos (1971) și *Minunata pantofăreasă* de Federico Garcia Lorca, realizată de Petre Sava Băleanu (tot în 1971), cu temperamentala Coca Andronescu și micalitul ei partener Mihai Fotino. Din nou, un spectacol preluat, încununarea carierei unui actor de o tulburătoare complexitate dramatică, Constantin Răuțchi, în ultimul său rol pe scena Teatrului Național București, Hagi Tudose din piesa lui Delavrancea. Încă două celebre montări ale televiziunii, una cu *Pescărușul* de Cehov (1974), „remarcabilă întâlnire cu harul regretatului regizor Petre Sava Băleanu” (cum o recomandă prezentarea unui supliment TV), alta cu versiunea de platou a molièrescului *Doctor fără voie* regizată de Cornel Popa (1975), cu Amza Pellea în ipostaza comică inedită de păcălici fortuit. În fine, *Marlene* de Pam Gems, spectacolul Cătălinei Buzoianu de la Teatrul de Comedie cu eclatanta Emilia Popescu în rolul principal. Ar mai fi fost în proiect o montare proprie a comediei lui Caragiale *D-ale carnavalului* (regia Dominic Dembinski) și unul dintre cele două spectacole de Mihai Măniuțiu, *Electra* de la Oradea sau *Ecleziastul* de la Sibiu, care nu s-a mai difuzat din cauza unor decalări de program.

Toate aceste memorabile realizări au fost precedate, sub genericul „Clipe de teatru, clipe de viață”, de câte o scurtă prezentare a criticului George Banu, filmat în ambianța capitalei culturale europene din acest an, Sibiu. „Spectacolele dispar, oamenii mor”, ne amintește el – și cu emoție îi vedem pe Amza Pellea, Coca Andronescu, Gina Patrichi, Octavian Cotescu, Constantin Răuțchi, Florian Pittiș, în inegalabilele lor evoluții artistice. „Dar televiziunea – spune distinsul teatrolog – salvează uneori aceste întâlniri de excepție între mari actori și piese celebre”. E adevărat. Și înlesnește, adăugăm noi, unui public din toate zonele țării vizionarea unor spectacole la care nu are, prin forța împrejurărilor, acces. Redacția Teatru TV s-a desființat, dar oricum s-ar numi nucleul interesat și pasionat de problemă, factorii de decizie ar avea de luat serios aminte la sublinierea profesorului de la Sorbona: „A prezenta teatrul la televiziune e un act de cultură”!